

การศึกษาเรื่อง ปัญหาของการจัดการความรู้ด้านการเกษตรให้กับเกษตรกร มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ ประการแรกเพื่อศึกษาขั้นตอนการนำความรู้ด้านการเกษตรไปเผยแพร่ให้กับเกษตรกร ประการที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่เป็นปัญหาของการจัดการความรู้ด้านการเกษตรให้กับเกษตรกร ประการที่ 3 เพื่อศึกษาถึงความแตกต่างของงานวิจัยที่ถูกเผยแพร่ และไม่ถูกเผยแพร่ให้กับเกษตรกร และประการที่ 4 เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาของการจัดการความรู้ด้านการเกษตร ให้กับเกษตรกรแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยจึงได้แบ่งขั้นตอนการศึกษาออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และขั้นตอนการศึกษาทางภาคสนาม โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาภาคสนามคือ เกษตรกรที่ปลูกพืชสวนในพื้นที่อำเภอเวียงสระ จังหวัด สุราษฎร์ธานี และเจ้าหน้าที่สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร และกรมส่งเสริมการเกษตร

จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่าเส้นทางการเผยแพร่งานวิจัยด้านการเกษตรให้กับเกษตรกรมี 3 เส้นทางด้วยกัน เส้นทางที่ 1 กรมวิชาการเกษตรผลิตงานวิจัย และส่งต่อให้กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นผู้นำไปเผยแพร่ต่อให้กับเกษตรกร เส้นทางที่ 2 กรมวิชาการเกษตรทำหน้าที่ในการผลิตงานวิจัย และเผยแพร่ให้กับเกษตรกรด้วยตนเอง และเส้นทางที่ 3 กรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่ในการ ค้นคว้าวิจัย และค้นคว้าความรู้จากแหล่งความรู้ด้านการเกษตรต่างๆ ด้วยตนเอง จากนั้นจึงนำไป เผยแพร่ให้กับเกษตรกร โดยกระบวนการที่เกิดขึ้นภายใน 3 เส้นทางนี้สามารถแบ่งเป็น 2 ส่วนด้วยกันคือ ส่วนการผลิตงานวิจัย และส่วนการเผยแพร่งานวิจัย

ในส่วนของปัญหาของการจัดการความรู้ที่เกิดจากองค์ประกอบของการจัดการความรู้ ซึ่ง ประกอบด้วย คน เทคโนโลยี ความรู้ และการจัดการ พบว่าปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากองค์ประกอบ ด้านคน โดยพบว่าผู้ที่เกี่ยวข้องขาดวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ สำหรับปัญหาในส่วน

องค์ประกอบด้านเทคโนโลยี พบว่ารัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ค่อยให้การสนับสนุนมากนัก ในส่วนปัญหาขององค์ประกอบด้านความรู้ พบว่าหน่วยงานวิจัยได้รับงบประมาณ ไม่เพียงพอสำหรับการวิจัยในพืชที่ไม่ใช่พืชเศรษฐกิจ อีกทั้งยังประสบปัญหาในเรื่องการจัดหมวดหมู่ของพืช รวมถึงยังพบว่ามีความล่าช้าในการปรับปรุงความรู้ที่อยู่ในระบบฐานข้อมูล สำหรับปัญหาขององค์ประกอบสุดท้ายคือ การจัดการ พบว่าการจัดการของผู้ที่เกี่ยวข้องไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่งผลให้การจัดการความรู้ยังไม่ประสบผลสำเร็จ

ในส่วนของปัญหาของการจัดการความรู้ที่เกิดขึ้นในกระบวนการจัดการความรู้พบว่า สำหรับนักวิจัยไม่ประสบปัญหา ส่วนเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรนั้นจะประสบปัญหาในขั้นตอนการระบุนวัตกรรมที่ต้องการ และขั้นตอนการแสวงหาความรู้ ในส่วนของเกษตรกรนั้นปัญหาสำคัญที่พบจะอยู่ในขั้นของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ เนื่องจากไม่มั่นใจในผลที่จะเกิดขึ้น

สำหรับความแตกต่างของงานวิจัยที่ถูกเผยแพร่ และไม่ถูกเผยแพร่มีอยู่ 5 ประเด็นด้วยกัน ประเด็นแรกประเภทของงานวิจัย โดยจะต้องดูว่าเป็นงานวิจัยเพื่อพัฒนา หรือเพื่อแก้ไขปัญหา ประเด็นที่ 2 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย หากใช้เวลานานเกินไปอาจจะไม่ทันกับความต้องการของเกษตรกร ประเด็นที่ 3 ความต้องการของเกษตรกร หากเกษตรกรไม่ต้องการความรู้จากงานวิจัยที่นำไปเผยแพร่ งานวิจัยชิ้นนั้นก็จะไม่ถูกนำไปเผยแพร่ ประเด็นที่ 4 ข้อจำกัดของงานวิจัยที่สามารถใช้ได้กับบางพื้นที่เท่านั้น และประเด็นที่ 5 ปัญหาด้านการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งผลให้งานวิจัยไปไม่ถึงมือเกษตรกร

จากการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้มีข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาของการจัดการความรู้ด้านการเกษตรให้กับเกษตรกร โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ขั้นของการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรม และพฤติกรรมของผู้เกี่ยวข้อง ระยะที่ 2 ขั้นของการประสานร่วมมือกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง และระยะที่ 3 ขั้นของการสนับสนุนงบประมาณ และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการความรู้

The study on Problems of Agriculture Knowledge Management for Farmers consisted of four objectives including 1) to study the process of agriculture knowledge extension for farmers, 2) to study the factors causing problems of agriculture knowledge management for farmers, 3) to study the different of research works which have been and have not been distributed to farmers and 4) to provide recommendation to solve the problems of agriculture knowledge management for farmers for organizations related.

This study is qualitative research, consisted of two parts: documentary search and field survey. The field data collection was taken by interviewing farmers who own fruit orchards in Amphoe Wiang Sa, Surat Thani province, the authorities of Horticulture Research Institute, Department of Agriculture and Department of Agricultural Extension.

The results showed that there were three routes in agriculture knowledge extension to farmers. The first, Department of Agriculture produced research works and handed over to Department of Agricultural Extension to extend to farmers. The second, Department of Agriculture produced research works and extend to farmers directly. The third, Department of Agricultural Extension searched various knowledges from various sources and extend to farmers directly. These three routes can be divided into two sections including research production section and research extension section.

The compositions in problem management include people, technology, knowledge and management. The problem of human was mainly caused by the lack of learning culture. The problem of technology was because of getting very few supports from government and related organizations. The problems in knowledge consisted of the lack of research funds especially non-

economic crops, classification of plants, updated knowledge in database. The problem of management came from non-directional management of related persons causing unsuccessful knowledge management.

The problems in process of knowledge management consisted of 1) researchers were without problem, 2) the extension officers had problem in indicating desired knowledge and searching knowledge, and 3) farmers had problem in implementing knowledge due to unconfidential of the results.

The differences between distributed and non-distributed researches were, firstly, type of researches such as development or problem approaches. Secondly, duration of research, too long research may not solve urgent problem. Thirdly, farmers did not need the extended knowledge. Fourthly, some researches result limited only in the specific area, and lastly, the lack of good cooperation among organizations.

The recommendation from the present study to solve problem in agriculture knowledge management for farmers can be divided into three steps. Step 1: changing culture and behavior of related persons. Step 2: cooperation among related institutions, and step 3: supporting budget and technology for knowledge management.